

Development of innovative training solutions in the field of functional evaluation aimed at updating of the curricula of health sciences schools

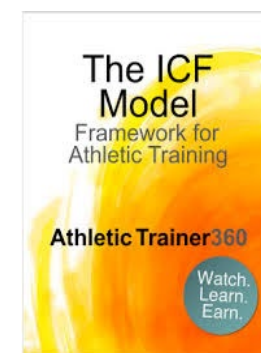
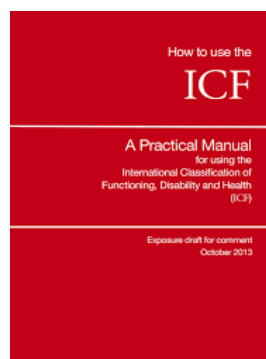
MODUŁ: OCENA: KONCEPCJA I METODOLOGIA

Jednostka dydaktyczna A: KLASYFIKACJA DZIAŁAŃ I
FUNKCJI ZGODNIE Z ICF

Wprowadzenie

Terminologia Międzynarodowej Klasyfikacji Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF) pozwala na opisanie funkcjonowania człowieka w powiązaniu z jego problemami zdrowotnymi. Nie jest to klasyfikacja ludzi, ale ich funkcjonowania w odniesieniu do ciała ludzkiego, aktywności człowieka jako jednostki i jego uczestnictwa w społeczeństwie. Nie traktuje ona niepełnosprawności i zdrowia jako jedynie charakteryzujących (lub ograniczających) funkcjonowanie jednostki), ale uwzględnia także relacje między jednostką a środowiskiem, w którym ona funkcjonuje [1].

Podstawowa terminologia ICF

Z perspektywy ICF można wyróżnić podstawowe podejścia terminologiczne/definicyjne:

- **Funkcje ciała ludzkiego** (w tym funkcje psychiczne) to procesy fizjologiczne poszczególnych układów ciała.
- Struktury ciała ludzkiego to jego części anatomiczne, takie jak narządy, kończyny i ich komponenty.
- **Upośledzenia (Impairments)** to zmiany w funkcji lub strukturze ciała, takie jak utrata lub znaczne odchylenie od stanu normalnego.
- **Aktywność** to wykonywanie przez daną osobę zadania lub podejmowanie działania.- **Uczestnictwo** to zaangażowanie danej osoby w określone sytuacje życiowe.
- **Ograniczenia aktywności** to trudności, jakie dana osoba może mieć w podejmowaniu działań.
- **Ograniczenia uczestnictwa** to problemy, które utrudniają danej osobie angażowanie się w sytuacje życiowe [2].

Podstawowa terminologia ICF

- **Czynniki kontekstowe (wynikające z kontekstu):** są to produkty, które razem stanowią pełny, całościowy kontekst życia jednostki, i zawierają podstawę chorób, są sklasyfikowane w ICF.
- **Czynniki osobowe** są składową czynników kontekstualnych, odnoszą się do jednostki i obejmują takie cechy jak wiek, płeć, status społeczny, doświadczenia życiowe [2].
- **Czynniki środowiskowe** tworzą środowisko fizyczne i społeczne oraz system postaw, w którym żyją ludzie. [2].
- **Stany zdrowia i dziedziny zdrowia** - jest to poziom funkcjonowania w ramach danej dziedziny zdrowia w ICF.
- **Stany związane ze zdrowiem i dziedziny związane ze zdrowiem:** Stan zdrowia - jest to poziom funkcjonowania w ramach danego obszaru zdrowia ICF.

Basic terminology ICF

- **Health-related** states and health-related fields: The health-related condition is the level of functioning within a given area of health ICF.
- **A medical condition** is a broad term to cover a disease (acute or chronic), disorder, injury or injury.
- **Functioning** is a broad concept for body function, body structures, activity and participation.
- **Disability** is a broad concept that includes impairment, restriction of activity and restrictions on participation.

[access: 07.02.2020]

Podstawowa terminologia ICF

- **Ułatwienia** to czynniki w środowisku jednostki, które poprzez swoją obecność lub jej brak poprawiają jej funkcjonowanie i zmniejszają niepełnosprawność.
- **Bariery** to czynniki w środowisku jednostki, które ograniczają jej funkcjonowanie i powodują niepełnosprawność.
- **Zdolność** to termin, który wskazuje, jako kwalifikator, na najwyższy możliwy poziom funkcjonowania, jaki jednostka może osiągnąć w obszarze listy działań i uczestnictwa w danym momencie.
- **Wykonanie** to pojęcie, które opisuje jako kwalifikator to, co ludzie robią w swoim aktualnym środowisku, a więc przedstawia aspekt zaangażowania każdej osoby w sytuacje życiowe.

[access: 07.02.2020]

Cele i cechy ICF

- stworzenie podstaw naukowych dla zrozumienia i badania zagadnień zdrowotnych oraz związanych z nimi stanów, wyników i uwarunkowań;
- ustanowienie wspólnego języka opisu zdrowia i stanów z nim związanych, w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy różnymi użytkownikami, takimi jak np. pracownicy służby zdrowia, naukowcy, decydenci i społeczeństwo, w tym osoby niepełnosprawne;
- umożliwienie porównywania danych z różnych krajów;
- stworzenie ustrukturyzowanego schematu kodowania dla systemów informacyjnych w dziedzinie zdrowia.

Klasyfikacja ICF

Klasyfikacja ICF określa przede wszystkim, co powinno być przedmiotem działania, a więc jakie obszary - w języku ICF nazywane "kategoriami", oraz jakie są zależności między nimi.

Klasyfikacja ICF

Kategorie ICF są podzielone na dwie części:

Część pierwsza: funkcjonowanie i Niepełnosprawność:

1. Funkcje i struktura (budowa) ciała,
2. Aktywność (działanie) i uczestnictwo

Część druga: Contextual Factors (czynniki kontekstowe):

1. Czynniki środowiskowe,
2. Czynniki indywidualne

ICF

Klasyfikacja ICF-uzasadnienie

Każda z prezentowanych części składa się z dwóch komponentów. Dla pierwszej części "Funkcje i struktura ciała" i "Aktywność i uczestnictwo". Pierwszy komponent ciała ludzkiego zawiera dwie klasyfikacje, jedna obejmuje funkcjonowanie układów ciała (działania), a druga strukturę (budowę) ciała. Drugi komponent obejmuje pełen zakres dziedzin dotyczących funkcjonowania zarówno z perspektywy jednostki, jak i społeczeństwa.

Klasyfikacja ICF-uzasadnienie

- Obszary te związane są z takimi kwalifikatorami jak zdolność i wykonanie. Zdolność to najwyższy możliwy sposób wykonania czynności w znormalizowanym środowisku. Natomiast wykonanie określa możliwości wykonania czynności przez ludzi w (aktualnym) środowisku.
- Różnica pomiędzy zdolnością a wykonaniem ilustruje ograniczenia, jakie stwarza podejmowanie działań w obecnym środowisku, które stanowią podstawę do podjęcia działań zmierzających do poprawy

ICF

Klasyfikacja ICF-uzasadnienie

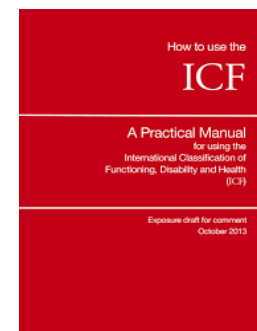
W drugiej części pierwszego komponentu znajdują się "czynniki środowiskowe", a w drugiej "czynniki osobiste". Czynniki osobiste nie są sklasyfikowane w ICF ze względu na związane z nimi zróżnicowanie społeczne i kulturowe. Należą do nich: płeć, rasa, wiek, sprawność fizyczna, styl życia, nawyki, sposób radzenia sobie z trudnościami. W razie potrzeby ocenę ich wpływu na pole działania pozostawia się użytkownikom

Klasyfikacja ICF-uzasadnienie

W przypadku czynników środowiskowych pierwszy kwalifikator może być użyty zarówno do określenia zakresu pozytywnych aspektów środowiskowych, tj. ułatwień, jak i do określenia zakresu negatywnych skutków, tj. barier.

Czynniki środowiskowe mogą być zakodowane a) w odniesieniu do każdego wzoru indywidualnie lub b) ogólnie, bez odniesienia do konkretnego wzoru. Preferowana jest pierwsza opcja, jako lepiej wskazująca wpływ czynnika.

AKTYWNOŚĆ KLASY

DZIAŁALNOŚĆ KLASY

Pytania problemowe

Pierwsze zadanie wykonujemy w grupach

Każda grupa odpowie na dwa pytania dotyczące:

identyfikacji i omówienia celów Klasyfikacji ICF

dlaczego warto stosować klasyfikację ICF do opisu zdrowia człowieka?

Odpowiedź jest udzielana przez przedstawiciela grupy

Model ICF

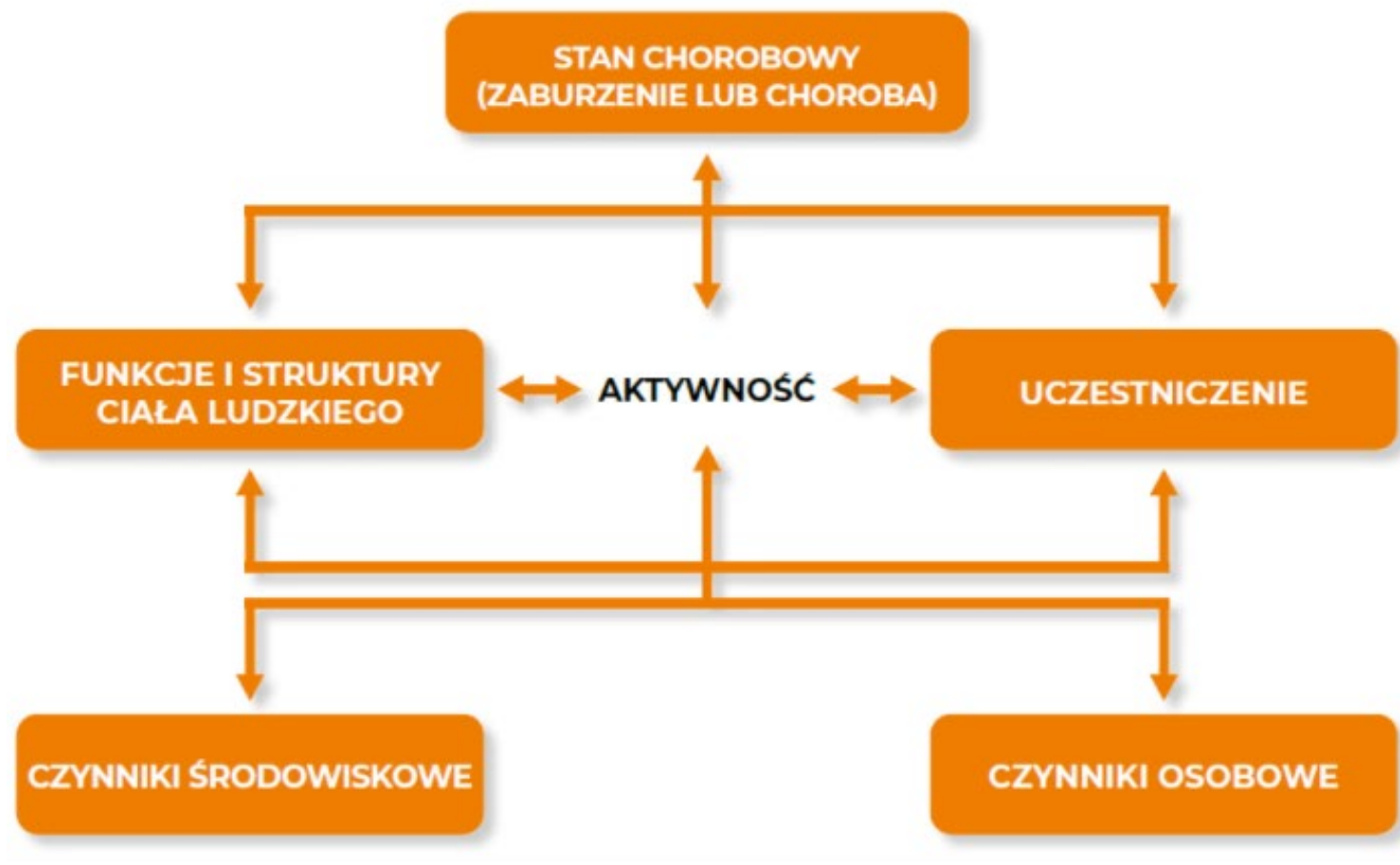

Model ICF

ICF zapewnia wielowymiarowe podejście do klasyfikacji funkcjonowania i niepełnosprawności jako interaktywnego i ewolucyjnego procesu.

Dostarcza "modułów strukturalnych" użytkownikom, którzy chcą tworzyć modele i badać różne aspekty tego procesu. W tym sensie ICF może być postrzegany jako język: teksty, które mogą być tworzone za jego pomocą zależą od użytkowników, ich kreatywności i naukowej orientacji. W zrozumieniu obecnego znaczenia relacji pomiędzy poszczególnymi komponentami pomocny może być poniższy diagram: [2]

Model ICF

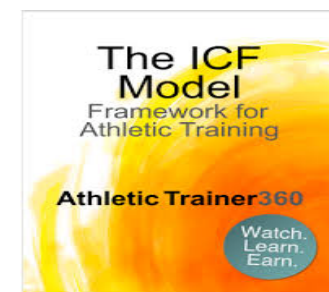

Model medyczny a niepełnosprawność

Model medyczny postrzega niepełnosprawność jako problem osobisty, bezpośrednio spowodowany chorobą, urazem lub innym stanem medycznym, wymagający opieki medycznej w formie indywidualnego leczenia prowadzonego przez profesjonalnie przygotowane osoby.

Celem zarządzania niepełnosprawnością jest uzdrowienie lub przystosowanie jednostki i zmiana jej zachowania.

Opieka medyczna jest postrzegana jako kluczowa kwestia, a na poziomie polityki główną odpowiedzialnością jest modyfikacja lub reforma polityki ochrony zdrowia.

Model społeczny i niepełnosprawność

Z kolei społeczny model niepełnosprawności postrzega tę kwestię jako problem stworzony przez ludzi, a w zasadzie jako kwestię pełnej integracji społecznej.

Niepełnosprawność nie jest cechą jednostki, ale raczej złożonym zespołem stanów, z których wiele wynika z otoczenia społecznego.

Dlatego procedura wymaga działań społecznych, a społeczeństwo jako całość ze swoją zbiorową odpowiedzialnością za modyfikację środowiska niezbędnego do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych we wszystkich dziedzinach życia społecznego.

Model medyczny i społeczny w ICF

ICF opiera się na połączeniu tych dwóch skrajnych modeli.

Podejście "biopsychospołeczne" jest stosowane w celu uchwycenia integracji różnych wymiarów funkcjonowania.

Celem ICF jest zatem stworzenie syntezy, która daje spójny obraz różnych wymiarów zdrowia na poziomie biologicznym, indywidualnym i społecznym.

Bio-psycho-społeczny model funkcjonowania i niepełnosprawności

Znalezienie właściwego, zrozumiałego na całym świecie opisu funkcjonowania osób niepełnosprawnych wydaje się być kluczowe w świetle starzenia się społeczeństwa, globalizacji i rosnących potrzeb w zakresie opieki zdrowotnej i systemów socjalnych. WHO odpowiedziało na tę potrzebę. ICF jest często opisywana jako całościowy bio-psycho-społeczny model funkcjonowania i niepełnosprawności. Klasyfikacja ta zapewnia standardowy język i wspólne ramy dla opisu ludzkiego zdrowia i problemów zdrowotnych [3].

Cechy strukturalne klasyfikacji ICF

ICF dostarcza standardowe, operacyjne definicje zdrowia i obszarów związanych ze zdrowiem w przeciwieństwie do popularnej definicji zdrowia.

Definicje te opisują istotne cechy każdej dziedziny (np. jakość, właściwości i relacje) i zawierają informacje o obszarze, który obejmują i wykluczają.

Definicje zawierają powszechnie stosowane punkty kontrolne do oceny wszystkiego, co można zakodować.

Cechy strukturalne klasyfikacji ICF

Klasyfikacja ICF jest zorganizowana hierarchicznie. Składa się z dwóch części zawierających dwa komponenty:

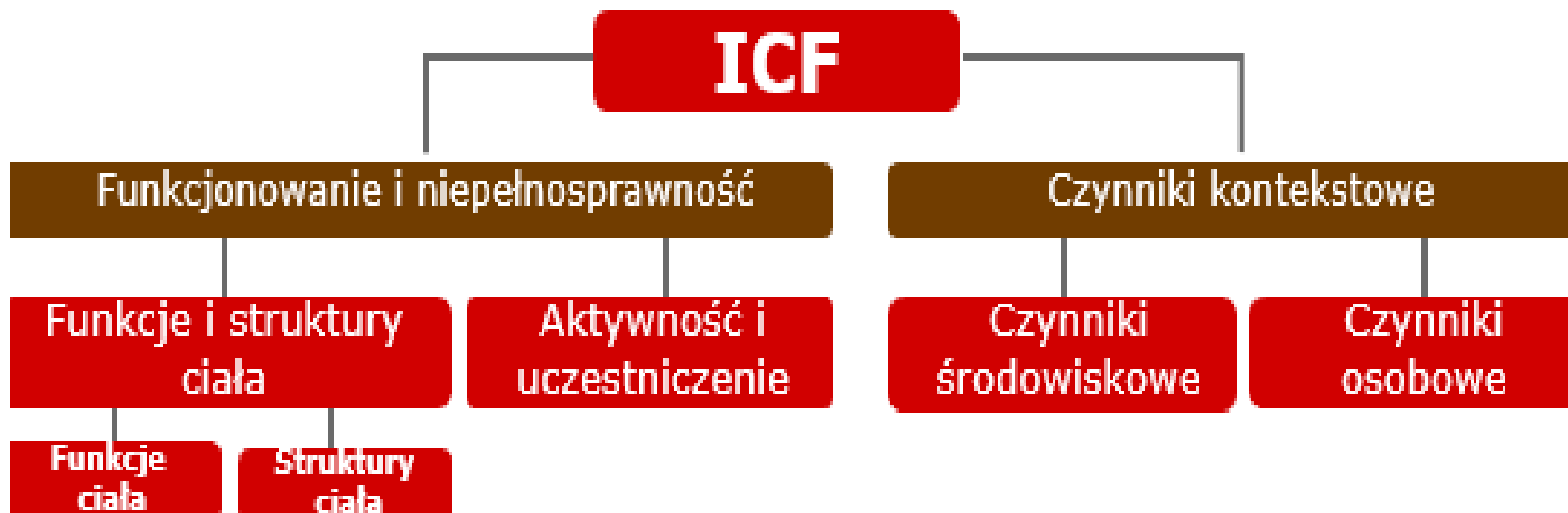
1) Funkcjonowanie i niepełnosprawność:

- a) Funkcje ciała ludzkiego (kod b) i Struktury ciała ludzkiego (kod s),
- b) Aktywność i uczestnictwo (kod d).

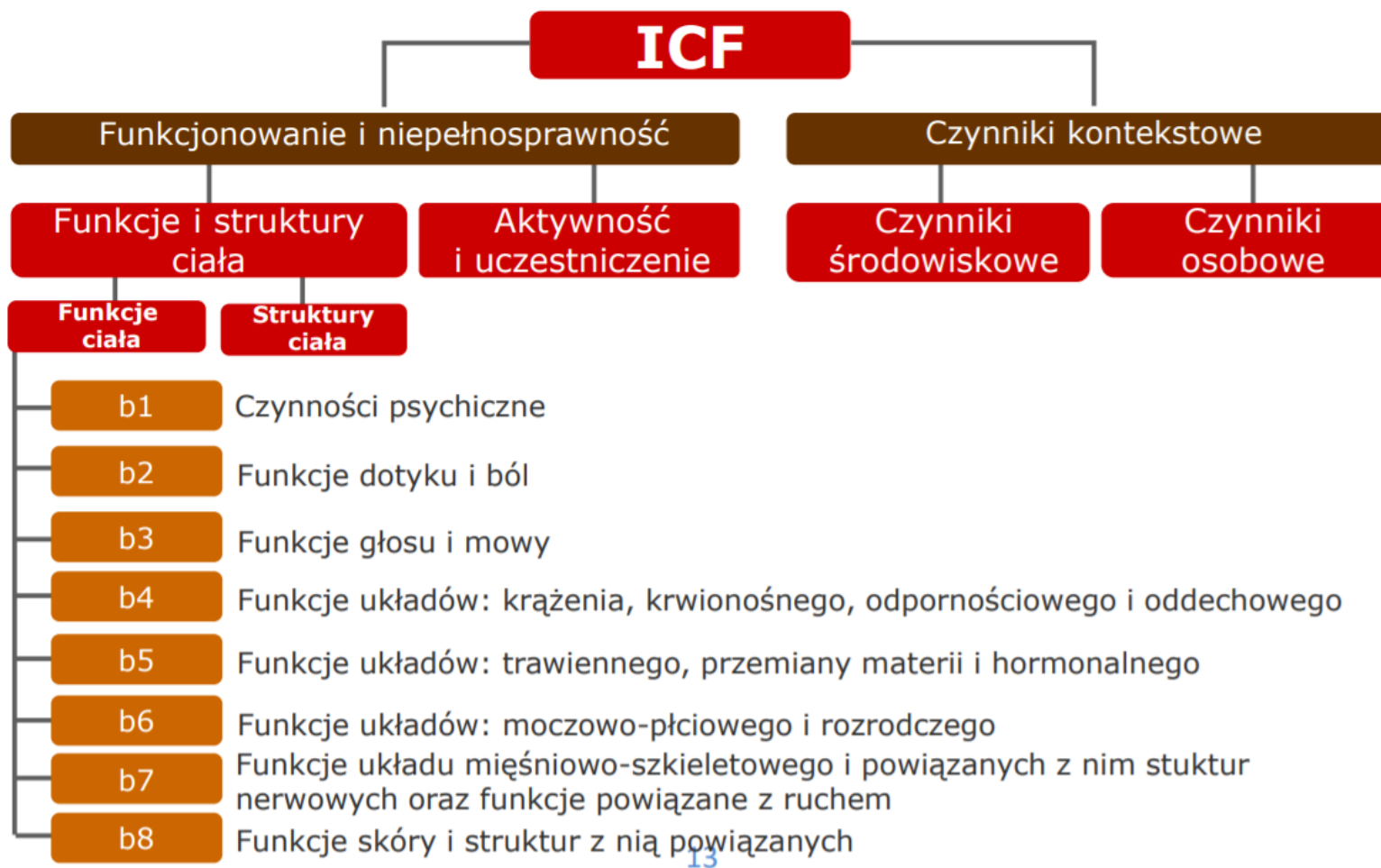
2) Czynniki kontekstowe:

- a) Czynniki środowiskowe (kod e),
- b) Czynniki osobiste - jeszcze nie sklasyfikowane w ICF [4,2,3].

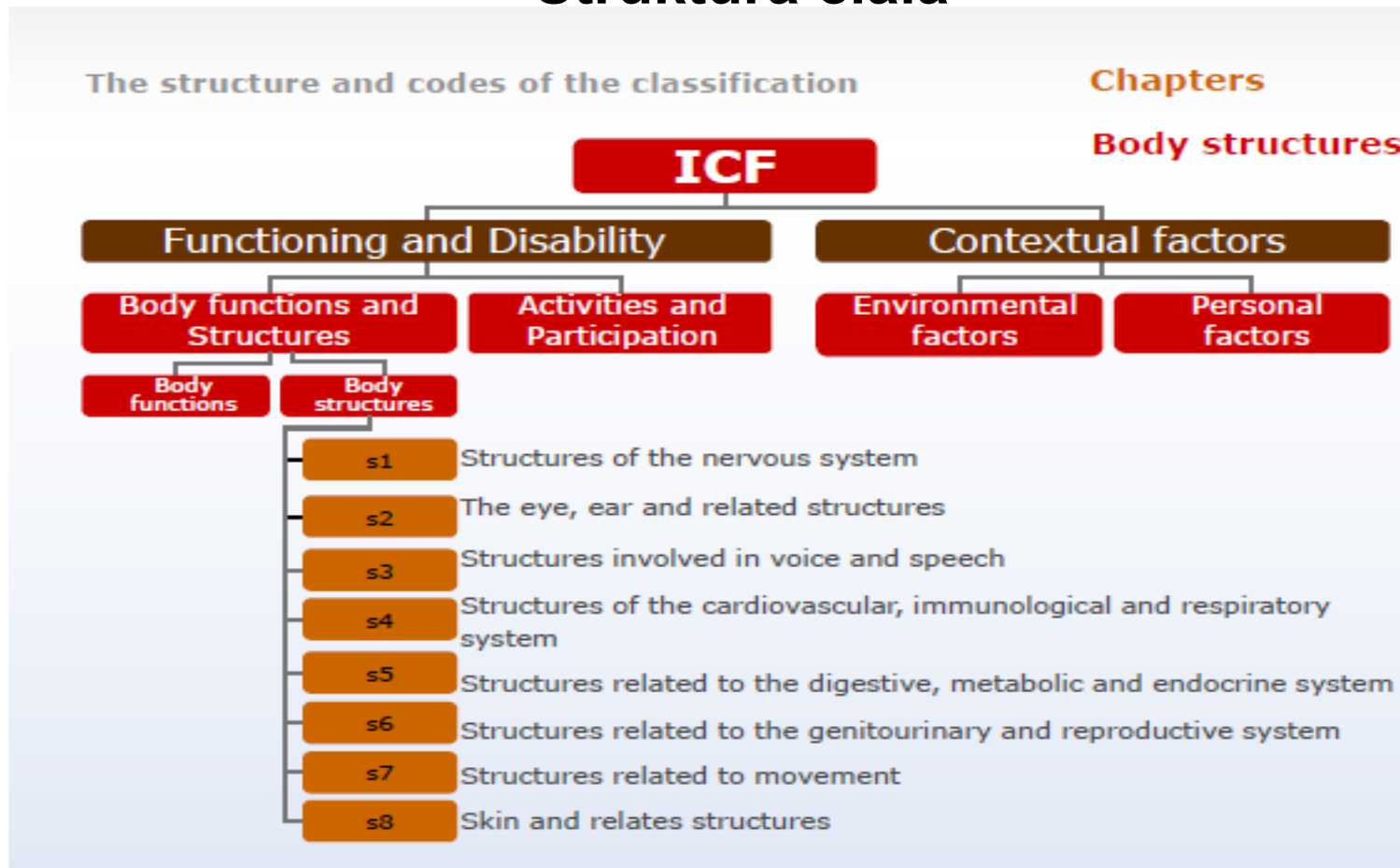
Ogólna struktura ICF

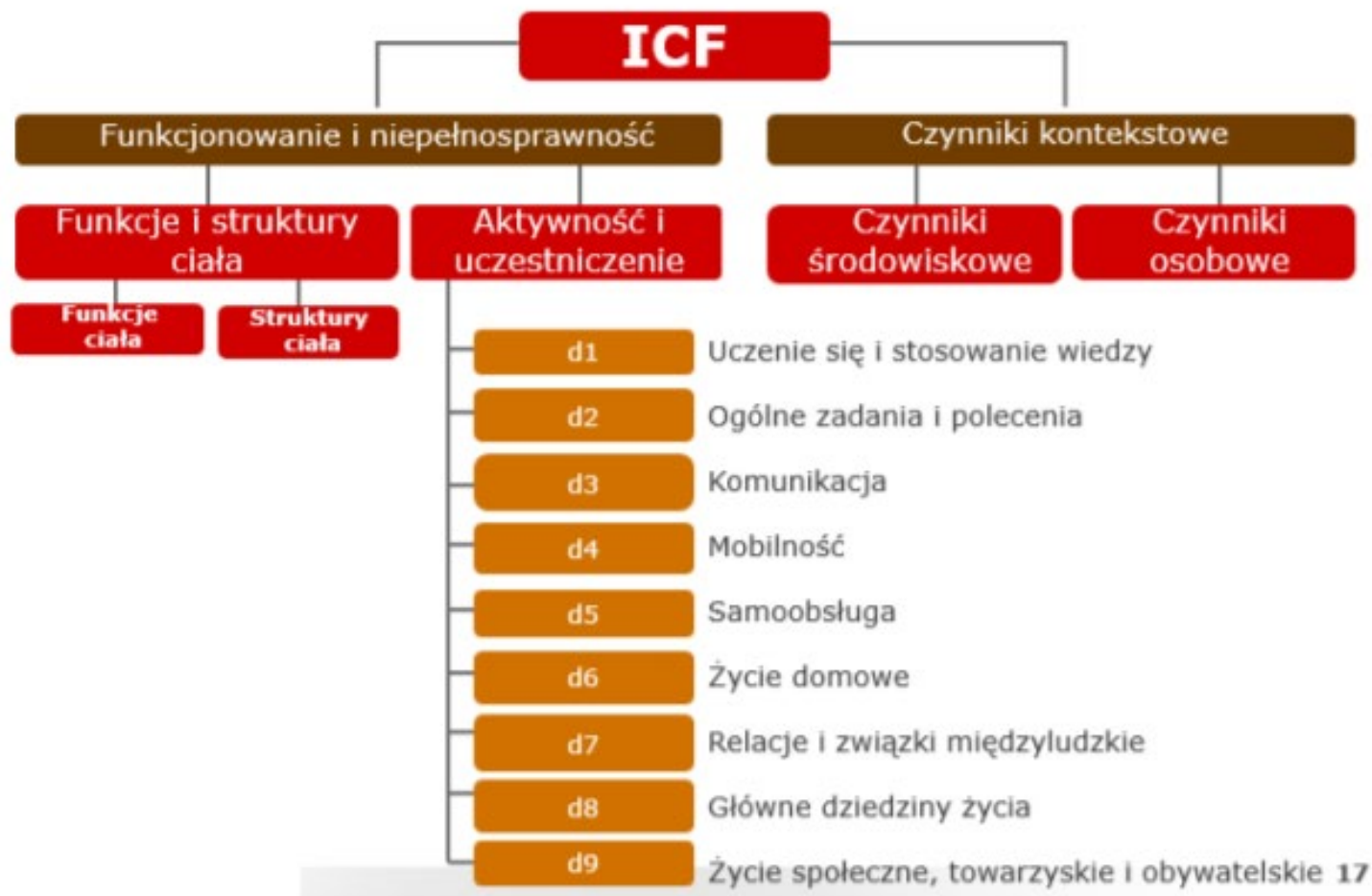
Funkcje organizmu

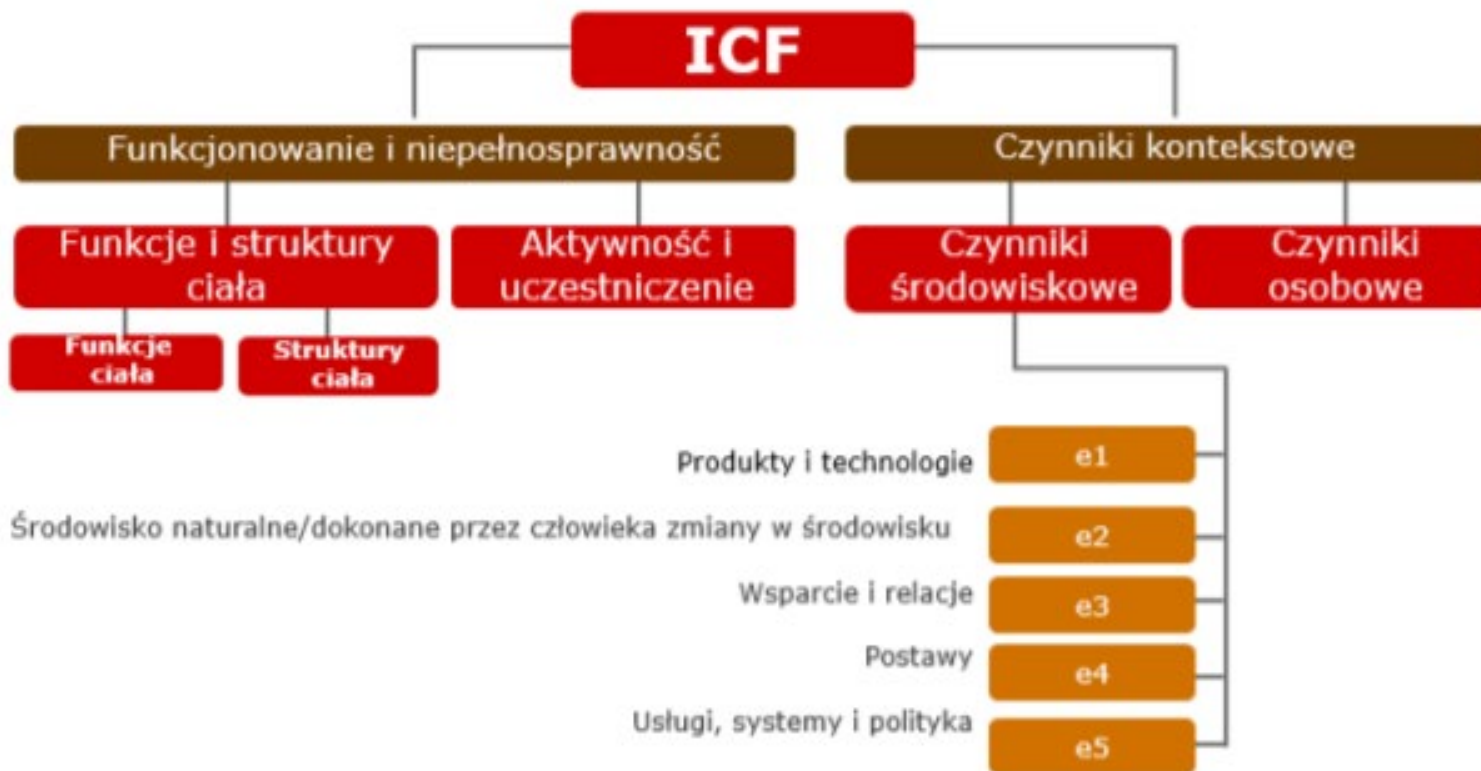
Struktura ciała

Aktywność i uczestnictwo w strukturze ICF

Czynniki kontekstowe według klasyfikacji ICF

Cechy strukturalne klasyfikacji ICF

Kategorie ICF są "zagnieżdżone", tak że szersze kategorie zawierają bardziej szczegółowe podkategorie (na przykład rozdział 4 w części aktywność i uczestnictwo na temat poruszania się zawiera oddzielne kategorie, takie jak stan, siedzenie, chodzenie, przenoszenie przedmiotów itp.) Wersja skrócona (uproszczona) klasyfikacji ma dwa poziomy, natomiast wersja pełna (szczęgółowa) zawiera cztery poziomy.

ICF - kodowanie

Kwalifikatory ICF

Kody ICF są kompletne tylko wtedy, gdy występują razem z kwalifikatorem wskazującym poziom zdrowia (np. powaga problemu zdrowotnego).

Kwalifikatory mają postać jednej, dwóch lub więcej cyfr po przecinku (lub separatorze). Użyciu każdego kodu powinien towarzyszyć co najmniej jeden kwalifikator. Bez kwalifikatorów kody nie są znaczące.

Charakterystyka strukturalna klasyfikacji ICF.

W przypadku zakodowania "brak problemu" lub "całkowity problem" pomiar obarczony jest marginesem błędu wynoszącym do 5%.

Natomiast ocena "umiarkowany problem" cofa się do środka skali, określając pełną trudność. Okresy zainteresowań muszą być skalowane w poszczególnych domenach (obszarach) w odniesieniu do norm populacyjnych, takich jak percentyle.

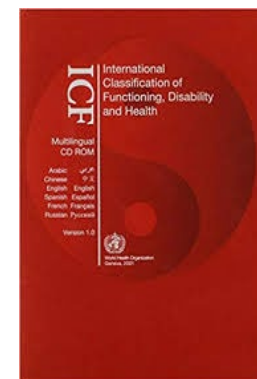
Charakterystyka strukturalna klasyfikacji ICF.

xxx.0 Brak problemu (brak, nieobecny, nieistotny,...)	0-4 %
xxx.1 Niewielki problem (mały,...)	5-24 %
xxx.2 Umiarkowany problem (przeciętny, sporny,...)	25-49 %
xxx.3 Znaczący problem (poważny,...)	50-95 %
xxx.4 Bardzo duży problem (całkowity,...)	96-100 %
xxx.8 nieokreślony	
xxx.9 nie dotyczy	

Charakterystyka strukturalna klasyfikacji ICF.

- W ICF stan zdrowia danej osoby i związane z nim pozycje są określane za pomocą serii kodów, które obejmują obie części klasyfikacji. Dlatego maksymalna liczba kodów dla jednej osoby wynosi 34 na poziomie 1-cyfrowym (8 funkcji ciała ludzkiego, 8 struktur ciała, 9 do realizacji i 9 do zdolności).
- Analogicznie, drugi poziom kodu wynosi 362. Dla bardziej szczegółowej klasyfikacji kod wynosi 1424.
- W rzeczywistych zastosowaniach ICF zestaw od 3 do 18 kodów może być wystarczający do opisu przypadku dokładności do drugiego poziomu (trzy cyfry).

Kwalifikacje ICF.

Składnik klasyfikacji	Pierwszy kwalifikator	Drugi kwalifikator
Funkcje ciała (b)	<p>Jednolity kwalifikator ze skalą ujemną stosowany do oznaczania stopnia lub rozmiaru upośledzenia.</p> <p>Przykład: b176.3 oznacza silne upośledzenie szczególnych funkcji umysłowych postępowania się językiem</p>	brak

ICF Qualifiers.

Składnik klasyfikacji	Pierwszy kwalifikator	Drugi kwalifikator
Struktury ciała (s)	<p>Jednolity kwalifikator ze skalą ujemną stosowany do oznaczania stopnia lub rozmiaru upośledzenia.</p> <p>Przykład: s730.3 oznacza poważne upośledzenie kończyny górnej</p>	<p>Stosowany do określenia charakteru zmian odpowiedniej części ciała:</p> <ul style="list-style-type: none"> 0 brak zmian w strukturze 1 zupełny brak 2 brak części 3 dodatkowa część 4 nieprawidłowe wymiary 5 brak ciągłości 6 niewłaściwa pozycja 7 zmiany jakościowe w strukturze, w tym gromadzenie płynu 8 nie określone 9 nie dotyczy <p>Przykład: s730.32 oznacza brak części kończyny górnej.</p>

ICF Qualifiers.

Składnik klasyfikacji	Pierwszy kwalifikator	Drugi kwalifikator
Aktywność i Uczestniczenie (d)	<p>Wykonanie</p> <p>Jednolity kwalifikator</p> <p>Problem w aktualnym środowisku osoby</p> <p>Przykład: d5101.1_ oznacza niewielki problem z myciem całego ciała z wykorzystaniem urządzeń wspomagających, będących do dyspozycji danej osoby</p>	<p>Zdolność</p> <p>Jednolity kwalifikator</p> <p>Ograniczenie w przypadku braku pomocy</p> <p>Przykład: d5101._2 oznacza umiarkowany problem z myciem całego ciała; implikuje umiarkowany problem w przypadku niemożności skorzystania z pomocy urządzeń lub drugiej osoby.</p>

ICF Qualifiers.

Składnik klasyfikacji	Pierwszy kwalifikator	Drugi kwalifikator
Czynniki środowiskowe (e)	Jednolity kwalifikator ze skalą ujemną i dodatnią do oznaczania rozmiarów odpowiednio barier i ułatwień Przykład: e130.2 oznacza, że umiarkowaną barierą jest dostęp do pomocy edukacyjnych. I odwrotnie, e130+2 oznacza, że pomoce edukacyjne są umiarkowanym ułatwieniem.	brak

Dwustopniowa klasyfikacja ICF

- ***Funkcje umysłowe***

Ogólne funkcje umysłowe (b110-b139)

Specyficzne funkcje psychiczne (b140-b189) Funkcje sensoryczne i ból

- ***Widzenie i funkcje pokrewne (b210-b229)***

Funkcje słuchu i przedsionkowe (b230-b249)

Dodatkowe funkcje narządów zmysłów (b250-b 279) Ból (b280 - b289)

- ***Funkcje głosu i mowy - (b310 - b399)***

Dwustopniowa klasyfikacja ICF

- *W celu opisania zakresu funkcjonowania lub poziomu niepełnosprawności oraz stopnia, w jakim czynnik środowiskowy stanowi ułatwienie lub ograniczenie, do klasyfikacji wprowadzono kwalifikatory. Stanowią one wspólny język, który umożliwia porównywanie stanu zdrowia populacji na poziomie indywidualnym w różnych regionach kraju, w tym samym i różnym czasie.*

ICF

Kwalifikator ICF dla funkcji ciała - osoba z problemem ruchomości stawów

1. **Kwalifikator = zakres upośledzenia**

b7101.3

- XXX.0** Brak upośledzenia
- XXX.1** łagodne upośledzenie
- XXX.2** Umiarkowane upośledzenie
- XXX.3** Znaczne upośledzenie
- XXX.4** Całkowite upośledzenie
- XXX.8** nieokreślone
- XXX.9** nie dotyczy

Kwalifikator ICF dla struktur ciała - ograniczenie anatomiczne/struktura dłoni

4. Kwalifikator = zakres upośledzenia

2. Charakter upośledzenia

s7302.423

3. Kwalifikator = umiejscowienie upośledzenia

Kwalifikator ICF dla struktur ciała - ograniczenie anatomiczne/struktura dłoni

XXX.0 Brak upośledzenia	XXX._0 Brak zmian w <u>strukt.</u>	XXX.__0 Więcej niż jeden rejon
XXX.1 łagodne upośledzenia	XXX._1 Całkowity brak	XXX.__1 prawy
XXX.2 Umiarkowane <u>upośl.</u>	XXX._2 Częściowy brak	XXX.__2 lewy
XXX.3 Znaczne upośledzenie	XXX._3 Dodatkowa część	XXX.__3 obustronny
XXX.4 Całkowite <u>upośl.</u>	XXX._4 Anormalne wymiary	XXX.__4 przód
	XXX._5 Brak ciągłości	XXX.__5 tył
XXX.8 nieokreślone	XXX._7 jakościowe zmiany	XXX.__6 proksymalny
XXX.9 nie dotyczy	w strukturze	
	XXX._8 nieokreślone	XXX.__7 dystalny
	XXX._9 nie dotyczy	XXX.__8 nieokreślony
		XXX.__9 nie dotyczy

Kodowanie zgodnie z klasyfikacją ICF - przykład

	Code
Body structure	
Body structure	s
Structure of the nervous system	s1
The eye, the ear and related structures	s2
Structures related to voice and speech	s3
Structure of the cardiovascular, immune and respiratory systems	s4
Structure of the cardiovascular, immune and respiratory systems	s4
Structures related to the digestive system, metabolism and the endocrine system	s5
Urogenital and reproductive system structures	s6
Traffic-related structures	s7
Skin and skin-related structures	s8

DZIAŁALNOŚĆ KLASY

PIERWSZE ZADANIE

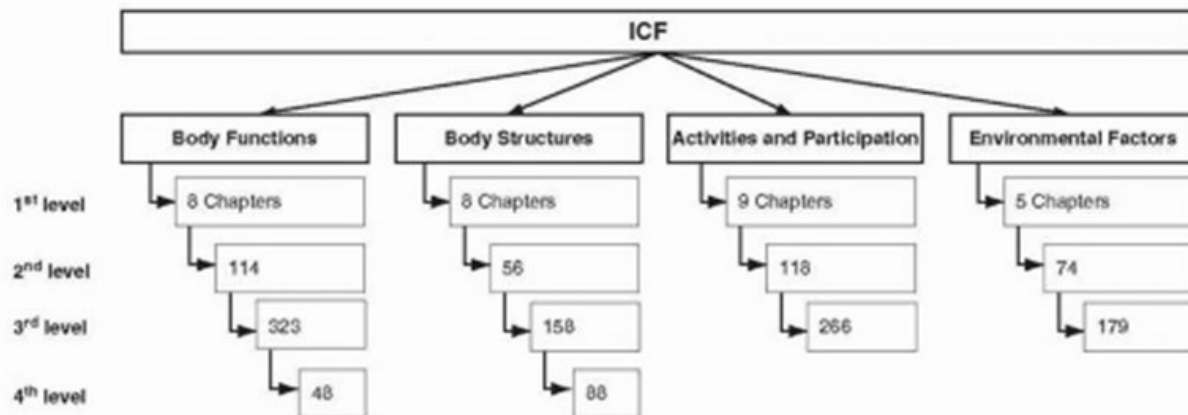
AKTYWNOŚĆ KLASY - ZADANIE PIERWSZE

Zadanie pierwsze,

Zadanie wykonujemy w grupach

Każda grupa odpowie na pytanie:

Dlaczego i w jakim stopniu kodyfikacja ICF jest językiem uniwersalnym - podaj przykład

DZIAŁALNOŚĆ KLASY - kodowanie (przykład)

Zadanie wykonujemy w grupach

W trakcie wykonywania zadania korzystamy z podręcznika

<https://www.who.int/classifications/drafticfpracticalmanual.pdf>.

- pierwsze kodowanie dotyczy aktywności i uczestnictwa dla osoby z niskim poziomem sprawności rąk,
- drugie dotyczy czynników środowiskowych dla osób niepełnosprawnych (wymagających całkowitego wsparcia)

DZIAŁALNOŚĆ KLASY - kodowanie (przykład)

Kwalifikatory ICF dla działań i uczestnictwa

A. kwalifikator = wydajność

d550..../.... B. kwalifikator = pojemność

XXX.0 No difficulty
XXX.1 Mild difficulty
XXX.2 Moderate difficulty
XXX.3 Severe difficulty
XXX.4 Complete difficulty

XXX.8 not specified
XXX.9 not applicable

AKTYWNOŚĆ KLASY - kodowanie (przykład)

Kwalifikator ICF dla czynników środowiskowych

1. kwalifikator = zakres bariery lub czynnika ułatwiającego

E310 ...

XXX.0 Brak barier

XXX.1 Łagodna bariera

XXX.2 Umiarkowana bariera

XXX.3 Znacząca bariera

XXX.4 Całkowita bariera

XXX.8 Nieokreślony

XXX.9 Nie dotyczy

XXX+0 Brak ułatwień

XXX+1 Łagodne ułatwienia

XXX+2 Umiarkowane ułatwienia

XXX+3 Znaczące ułatwienie

XXX+4 Znaczne ułatwienie

XXX+8 Nieokreślony

XXX+9 Nie dotyczy

AKTYWNOŚĆ KLASY

Omówienie ćwiczenia 1

Omówienie ćwiczenia 1

Wydajność

Opisuje to, co dana osoba robi w swoim obecnym środowisku. Kontekst ten obejmuje czynniki środowiskowe - wszystkie aspekty świata fizycznego, społecznego i pod względem postaw, które można zakodować za pomocą komponentu czynników środowiskowych.

Możliwości

Opisuje wewnętrzną zdolność jednostki do wykonania zadania lub działania. Konstrukct ten wskazuje najwyższy prawdopodobny poziom funkcjonowania, jaki dana osoba może osiągnąć w danej dziedzinie w danym czasie.

Właściwy kod: d550.23

AKTYWNOŚĆ KLASY

Omówienie drugiego ćwiczenia

Omówienie ćwiczenia 2

Rodzina bezpośrednia

Osoby spokrewnione poprzez urodzenie, małżeństwo lub inny związek uznawany przez kulturę za najbliższą rodzinę, takie jak małżonkowie, partnerzy, rodzice, rodzeństwo, dzieci, rodzice zastępczy, rodzice adopcyjni i dziadkowie [5, s. 187].

W odniesieniu do przedstawionych części klasyfikacji zauważa się, że w przeciwieństwie do tradycyjnego poglądu, że niepełnosprawność dotyczy tylko osoby nią dotkniętej, zmiana ta podkreśla ideę, że niepełnosprawność jest strukturą społeczną opartą na interakcji osoby i środowiska [17, 18].

Właściwy kod = E310+04

PODSUMOWANIE

Klasyfikacja pozwala spojrzeć na człowieka komplementarnie poprzez ustanowienie standardowego i jednolitego języka w opisie zdrowia i związanych z nim uwarunkowań. Międzynarodowa Klasyfikacja Niepełnosprawności i Zdrowia ICF obejmuje wszystkie aspekty funkcjonowania jednostki ludzkiej, a także niektóre elementy dobrostanu fizycznego i psychicznego, które są ważne dla zdrowego człowieka [2, 3].

ICF

Materiały on-line

Z punktu widzenia ćwiczeń praktycznych można korzystać z literatury fachowej (m.in. praktyczny podręcznik ICF):

- <https://www.who.int/classifications/drafticfpracticalmanual.pdf>

Materiały on-line

Ważną kwestią jest również powszechna dostępność wypracowanych przykładów indywidualnych przypadków:

Propozycje można znaleźć na stronie: <https://www.icf-casestudies.org/>

Materiały on-line

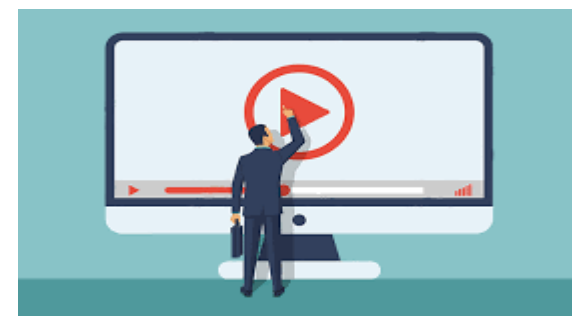
Ważną pomocą dydaktyczną są również filmy animowane:

1) Video 1 SA: Co to jest Międzynarodowa Klasyfikacja Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF)?

<https://www.youtube.com/watch?v=lwfn6NutlZM>

2) Wideo 5 NA: Jak poszczególne części ICF współpracują ze sobą?

<https://www.youtube.com/watch?v=Vj7cF63egGU>

Bibliografia

- A., Wilmowska-Pietruszyńska, D. Bilski, „ICF jako narzędzie ilościowej oceny naruszenia sprawności w orzekaniu dla potrzeb zabezpieczenia społecznego”. *Orzecznictwo Lekarskie*, vol. 1, nr 7, s. 1-13, 2010.
- Międzynarodowa klasyfikacja Funkcjonowania, Niepełnosprawności i Zdrowia. World Health Organization Geneva, 2001. https://www.pfon.org/images/dodatki/20140723_icf.pdf [accessed: 20.01.2020r.].
- D. M. Fal, „Znaczenie klasyfikacji ICF w opisie niepełnosprawności”. *Wiadomości Ubezpieczeniowe*, nr 1, s.89, 2018.
- B. Üstün, “The international classification of functioning, disability and health—a common framework for describing health states”, [in:] Ch., J., L., Murray, J. A. Salomon, C. D. Mathers, A. D. Lopez, [ed.] *Summary Measures of Population Health Concepts, Ethics, Measurement and Applications*. World Health Organization, Geneva, pp. 343-48, 2002.
- ICF Nowe spojrzenie na człowieka. Wydawca: Centrum Edukacji Ubezpieczeniowej Sp. z o.o., Warszawa 2015. https://piu.org.pl/public/upload/ibrowser/ICF_prev.pdf [accessed:: 26.01.2020]. and others

Dziękuję za uwagę

Wsparcie Komisji Europejskiej dla produkcji tej publikacji nie stanowi poparcia dla treści, które odzwierciedlają jedynie poglądy autorów, a Komisja nie może zostać pociągnięta do odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie informacji w niej zawartych.

